

טיב הקהילה

פר' שופטים
ו' א-ל-ז-ל-תשפ"א
אבת פרק

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הדרה"ג	6:49
מוצ"ש"ק	8:04
ר"ת	8:41

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א'	8:34
סוק"ש ב'	9:21

סוק"ת א' 9:57 | סוק"ת ב' 10:28

זמנים לפי שעון קיץ

ליחן מס':

579

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

דרכי הקדושה ומעלת הזוכה בה

אכשל בכגון דא? על זה רומז הכתוב הלאה שעל השומע רעה על חבירו ידון אותו לכף זכות, כי גם אם כנים הדברים שנכשל במה שנכשל אי אפשר לדנו לחובה, וכמו שאמר הלל הזקן (אבות ב, ד) 'אל תדין את חבירך עד שתגיע למקומו', וידוע שאחד מן הצדיקים הפטיר על זה המאמר ואמר: 'ולדי מקומו לא תגיע לעולם', כלומר, גם אם נדמה לו לאדם שנתקיימו אצלו כל מה שנתקיים בחבירו, והינו ניצב ועומד על מקום חבירו, יידע שלאמיתו של דבר אינו עומד על מקומו, ואי אפשר לו לדנו לחובה, מאחר שאינו יודע את כל המתחולל בנפשו פנימה. זהו שאמר הכתוב 'לשבטך' כלומר שידע האדם שאין הוא וחבירו עומדים על מקום אחד, והרי זה כאילו הוא משבט אחד וחבירו משבט אחר. ומתוך ידיעה זו יבוא לידי 'שפטו את העם משפט צדק', ולא יתרעם על אלו שמצאו בהם 'דופי' ולא יכשל על ידי זה חלילה בלשונו.

ואחר שזוכה האדם לשמירת אלו השלושה יסודות יזכה בקל להגיע אל המעלה העליונה היא מעלת הקדושה, ואחר שזוכה האדם למידת הקדושה הוא נקרא 'אדם חי' שעליו לא שולט כלל מיתת הנפש [ראה זוהר ח"א דף ריא].

ותא חזי עד היכן מגעת מעלתו וכוחו של השומר ברי"ק, דהנה על מאמר הכתוב (בראשית לו, ג) 'וישראל אהב את יוסף כי בן זקונים הוא לו', כתב רש"י: 'ואונקלוס תרגם בר חכים הוא ליה, כל מה שלמד משם ועבר מסר לו'. ע"כ.

והנה, יעקב לא למד ב"שיבת שם ועבר" אלא אחר שהקדים להיות יושב אוהלים משך חמישים שנה, [משנתו הי"ג שאז העידה עליו תורה ויגדלו הנערים וגו' ויעקב איש תם יושב אוהלים, עד שנת הס"ג לחייו שאז עקר רגליו והלך לשיבת שם ועבר] ואז כבר זכה להיות קנקן מלא ישן, וכתוצאה מכך זכה להיות בגדר 'כלי מלא' המחזיק ברכה, והיה ביכולתו לקבל תורה הצריכה זיכה רחבה מפי שם ועבר, והרבה תורה קנה מפיהם במשך אלו השנים, כדאיתא בחז"ל שלא ישן באלו השנים 'שינת קבע', ורוב שעות המעט לעת היו מוקדשים לקבלת תורה מפיהם.

מובן מאלו כי תורה רחבה כזו אי אפשר למוסרם בדרך הטבע לנער שרק נתמלאו לו י"ז שנים, ואעפ"כ רואים אנו נס נפלא ש'כלי' מה שלמד יעקב משם ועבר מסר ליוסף. זאת אומרת שבעודו נער בן י"ז כבר השיג את כל מה שלמד יעקב משך אלו הי"ד שנים על אף שעדיין לא הספיק להיות יושב אוהל הרבה שנים כאביו, [והיה בגדר 'קנקן חדש' שקשה לו להכיל 'ישן נושן'] אעפ"כ זכה יוסף לאגור תורה רחבה זו בקרבו.

מכאן רואים עד היכן מגעת כוחה של שמירת הברי"ק, שבזכותה מקבל האדם כוחות בלתי טבעיים, וזוכה להשגות רמות בתורה. וגם זוכים על ידי לצאת מגבולות הטבע, כפי שהדברים ידועים שצדיקי הדורות שנתעטרו במידה קדושה זו, זכו לכוחות בלתי טבעיים אשר באמצעותם היו משדדים את המערכות העליונות, והמשיכו ברכות וישועות לרוב, לזרע ישראל.

שׁוֹפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שַׁעֲרֵי אֶרֶץ ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְשֹׁבְטֶיךָ וְשִׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשֹּׁפֵט צֶדֶק: (טז, יח)

איתא מהאר"י הקדוש שהמידה השישית הנקראת 'סוד' נקראת גם כן 'כלי', וכן אנו רואים בפרק 'ויברך דוד' שבתפילת שחרית, שם מובא כל המידות העליונות שבהם מתפאר הקב"ה, באמרו: 'לך ה' הגדולה' [היא מידת החסד] וה'גבורה' וה'תפארת' וה'נצח' וה'הוד' כי 'כל' בשמים ובארץ' ע"כ, ותיבות האחרונות 'כי כל' מכונן להמידה השישית, ונקראת כן על שם שהיא כוללת את כל המידות שלפניה, וגם כי זוהיר בה זוכה להיות שלם בכל, וזוכה לכל הטובות שבעולם.

והנה כדי שיזכה האדם להיות זהיר במידה זו מוטל עליו לשמור היטב על ה' שערים שבגולגולת הראש, והם ב' העינים וב' האוזניים והפה, אלו השערים הם המשפיעים העיקריים על קדושת האדם. השמירה על העינים הוא דבר המובן מאליו, כי בהעדר שמירתם הם משמשים חלילה כשני סרסורי החטא, וכמו שאמרו חז"ל (במדבר רבה פרשה י' סימן ב): 'העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרין'. גם הדיבור הוא גורם גדול לזה העוון, שכן כתוב בספר היצירה (פ"ו מ"ח) ש'ברית הלשון מכונן לברית המעור', ומצאנו לכך גם סמך מן התורה במאמר הכתוב (להלן לג, ט) 'כי שמרו אמתך ובריתך יצורו'. ועל כן מוטל על האדם להיות זהיר מאוד מאוד בדיבורו, וירחיק את עצמו מכל דיבור של איסור הכולל: לשון הרע, ורכילות, שקר, ונבלות פה.

ואי אפשר לו לאדם להיות זהיר בדיבורו, אם לא שיהיה גם זהיר בשמיעתו, היינו שירחיק עצמו משמועות רעות של לשון הרע ורכילות, כדי שלא ימשך גם הוא אחר הקצפר חלילה. וגם אם נכשל האדם שלא מרצונו בשמיעת לשון הרע יראה לנכון שלא לקבל את הדברים, וגם אם ישנם הוכחות ברורות שהדברים נכונים יראה לנכון ללמד זכות על אותה מעשה.

רמז לדברינו אנו מוצאים במקרא שלפנינו בו נאמר: 'שפטים ושוטרים תתן לך' - על האדם לתת שופטים ושוטרים על המידה הנרמזת בתיבת 'לך' שאותיותיה הם 'כל', ומינוי השופטים והשוטרים יהיו 'בכל שערך אשר ה' אלקיך נתן לך' - בכל השערים שבזכות השמירה עליהם מזכה הקב"ה את האדם ונותן לו מידת 'כל' הנרמזת ב'לך'.

ואם אמור יאמר האדם, אכן הבחירה בידי לשמור על העינים לבל יזונו ממראות אסורות, כמו כן הנני אדון על כח הדיבור שבי, וביכולתי לנטותו אל הטוב ולהתנזר מכל דיבור אסור, אולם אינני אדון על כח השמיעה שבי, אמת הדבר שביכולתי להתרחק מכל אדם הידוע כמי שמחלל את דיבורו, כדי שלא להיכשל על ידו בשמועה רעה, אולם לפעמים אוכל להיכשל שלא במתכוון מאנשים שמלכתחילה לא נחשדו על כך, ומה אעשה אם אכן

טיב המערכת

• וקרא בו כל ימי חייו •

התורה מצווה על המלך שיכתוב לו ספר תורה 'והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו', ועל כך אומרת הגמרא 'הלא דברים קל וחומר, ומה מלך שעוסק בצרכי ישראל נאמר בו 'וקרא בו כל ימי חייו', ההדיוט לא כל שכן', ואת הקל וחומר הזה עלינו לעשות בעצמנו, וכי אני טרוד יותר מהמלך? ואם תרצה למצוא או להמציא תירוצים אחרים, דע לך כי חז"ל כבר הקדימוך, וכך אומרת הגמרא:

ת"ר עני ועשיר ורשע באין לדין, לעני אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אומר עני הייתי וטרוד במזונותי אומרים לו כלום עני היית יותר מהלל, אמרו עליו על הלל הזקן שבכל יום ויום היה עושה ומשתכר בטרפיעיק חציו היה נותן לשומר בית המדרש וחציו לפרנסתו ולפרנסת אנשי ביתו... עשיר אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אומר עשיר הייתי וטרוד הייתי בנכסי אומרים לו כלום עשיר היית יותר מרבי אלעזר, אמרו עליו על רבי אלעזר בן חרסום שהניח לו אביו אלף עירות ביבשה וכנגדן אלף ספינות בים ובכל יום ויום נוטל נאד של קמח על כתפו ומהלך מעיר לעיר וממדינה למדינה ללמוד.. רשע אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אמר נאה הייתי וטרוד ביצרי אומרים לו כלום נאה היית מיוסף, אמרו עליו על יוסף הצדיק בכל יום ויום היתה אשת פוטיפר משדלתו בדברים, בגדים שלבשה לו שחרית לא לבשה לו ערבית בגדים שלבשה לו ערבית לא לבשה לו שחרית..

ה'מעדני השלחן' הגה"צ ר' לוי רבינוביץ זצ"ל אביו של מורנו ורבנו שליט"א, היה תמיד אומר שכל אחד ישנן לעצמו משניות בע"פ ואפילו פרקי אבות, העיקר שידע איזה דבר תורה בע"פ, כדי שיוכל לקיים מצוות 'ובלכתך בדרך', ב"ה שבימינו התרבו האפשרויות ללימוד התורה גם למי שקשה לו להבין, יש שיעורי דף היומי, יש גמרות מבוארות, ושאר ספרים, העיקר שלכל יהודי יהיה קביעות בלימוד התורה, וכשיבוא היום ואגיע לעולם האמת, לא ישאלוני 'מפני מה לא עסקת בתורה'...

(ע"פ טיב הדרה"ג - שופטים)

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיר
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
ההודעות

הלכות חודש אלול (המשך)

לדוד ד' אורי ושעי

א. נוהגין לומר מראש חודש אלול עד לאחר שמיני עצרת אחר גמר התפילה בבוקר ובערב את המזמור לדוד ד' אורי וכו', ואומרים אותו לאחר תפילת שחרית, ובערב לאחר תפילת מנחה, ואומרים אחריו קדיש, וביום שיש בו מוסף אומרים אותו לאחר גמר תפילת שחרית קודם אין כמון, וכשאומרים אותו בראש חודש יש להקדים אמירת ברכי נפשי ושיר של יום (מס"א תקפ"א ס"ו, מ"ב סק"ג). ויש נוהגין לאמרו אחר תפילת ערבית (אלף המגן שם סק"ג), וכל אחד יעשה כמנהגו (קצה המטה שם סק"ט).

ב. אם מנהגו לאומרו במנחה, ומתפלל ערבית עם ציבור שאומרו בערבית, י"א דעליו לאמרו שנית עמהם (הלי"ש פ"א ס"ב בהערה).

ג. ויש להפסיק באמירת קדיש בין שיר של יום לאמירת מזמור זה, כדי שלא יהא נראה שגם זה הוא משיר של יום (מס"א ס"ט).

ד. יסוד המנהג ע"פ מה שנאמר במדרש שוחר טוב: אורי בר"ה, וישעי ביה"כ, ואח"כ כי יצפני בסוכה שהוא רמז לסוכות (אלף למטה שם סק"ט).

ה. וכל האומר מזמור זה מר"ח אלול עד לאחר שמחת תורה ערב ובוקר דבר יום ביומו, אזי הוא מובטח שמוציא שנותיו בטוב ויערב לו, ואפילו גזירה רעה כתובה על האדם מן השמים יכול לבטל, ומעביר מעליו כל המקטרגים ושטנים ומארי תריסין, ומבטל מעליו כל גזירות קשות ורעות, ויוצא בדימוס זכאין בדין, ועיי"א יכניע כל המקטרגין (סידור הארז"ל ר"ב שבת).

תהלים

ו. נוהגין לומר עשרה מזמורי תהלים בציבור בכל יום מימי החול של חודש אלול לאחר התפילה, ומתכוונים לגמור שני פעמים כל ספר תהלים קודם ראש השנה, שהוא כמנין כפ"א (מס"א שם ס"ח, מ"ב סק"ט).

ז. ומתחילין לאחר ראש חודש, כדי שיוכלו לומר יהיה רצון שאחר אמירת תהלים בשלימות עם התחנונים. ואחר יהיה רצון אומר קדיש יתום. ואם אין עשרה בשעת אמירת תהלים וממתניין עד שיבוא אחד להשלים עשרה לומר קדיש, אזי ימתנו מלומר מזמור אחד ויאמרוהו לאחר שישלימו עשרה ויאמרו קדיש (שם).

ח. יהיה רצון שלפני אמירת תהלים כתוב עד מלאת ימי שנותינו בהם שבעים שנה, והיא שפת יתר ורואי לדלג התיבות "בהם" שבעים שנה". וביה רצון שאומרים אחר תהלים כיון שאין אומרים ספר שלם, לכן יש לומר הנוסח בזכות מזמורי תהלים שקראנו לפניך בזכות פסוקיהם ותיבותיהם ונקודותיהם וטעמיהם ובזכות השמות הקדושים וכו' (שם).

ט. בעשרת ימי תשובה אומרים יותר מעשרה מזמורים בכל יום, כדי לגמור ספר תהלים פעם שלישית קודם יום הכפורים (שם).

י. כתוב בספרים דהרגיל בתהלים דוחה כל מיני פורעניות ופגעים רעים מעליו ובני ביתו ומשפחתו וכל זורו, ומגלגל עליו ועליהם כל מיני שפע ברכות טובות והצלחות ורחמים וחסדים, ואין לך דבר להגין מפני המזיקין כאמירת קדיש על תהלים, וצריך לומר תהלים במתן ולא לחטוף הפסוקים (אלף המגן שם סק"ט).

יא. אע"פ שלכתחילה אין ללמוד מקרא בלילה (עי' שעה"צ סי' ר"ח סק"א), מכל מקום י"ל שאין שום קפידיא על אמירת מזמורי תהלים בלילה לכו"ע, דכיון שקבע השי"ת שאמירת תהלים יהיה חשוב כנגעים ואהלות, א"כ ה"ז נחשב כלימוד משניות שזמנו בתחילת הלילה, ואולי אין קפידיא כשאומרים בעשרה, ועיקר הקפידיא הוא על לימוד המקרא, וכן נוהגין לומר מזמורים אחר מעריב, וגם נהגו רבים ושלמים ע"פ הארז"ל לומר ארבע מזמורים הראשונים שבתהלים בלילה קודם השינה (אלף המגן שם בהערה בשם

הרה"ק מבוטשטאש ז"ע בא"א סי' ר"ח). יב. י"א דבחודש אלול מותר לומר תהלים בתחילת הלילה (אמרי פנחס שער ד שבת ומועדים אות ס"ב).

תיקוני זוהר

יג. יש נוהגין ללמוד כל התיקונים של הזוהר הקדוש בימים האלו, ומתחילין בר"ח אלול ומסיימין ביום הכיפורים (אלף המגן שם סק"ז, כה"ח סק"ז).

למנוע משיחה בטילה בימים אלו

יד. רבים וכן שלמים נוהגים שמקבלים עליהם מר"ח אלול שלא לדבר שום שיחת חולין, ואשרי חלקם, כי אין כל דבר בעולם לטהרת הנפש כמו בלימת פיו משיחה בטילה (יסוד ושורש העבודה שער המים פ"ד).

טו. כתוב בספר אחד שכשאדם רוצה להתנדב תענית, טוב יותר שיקבל תענית מן הדיבור ממה שיקבל עליו מן האכילה, כי ממנו לא יהיה לו נזק לא בגופו ולא בגשמתו, ולא יחלש עי"ז, וכעין זה כתב הגר"א באגרותו שצריך האדם לייסר עצמו לא בתענית וסוגופים כ"א ברסן פיו ובתאותיו וזהו התשובה וכו' (מ"ב סי' תקע"א סק"ג).

עיקרה של תשובה לימוד תורה לשמה

טז. עיקרה של תשובה היא לימוד תורה לשמה [אחר החריטה והוידיע על העוונות], כמו שאמרו רבותינו ז"ל (יק"ד פכ"ה א) היה רגיל לקרות דף אחד וכו', והנה הגם שהתשובה מועלת בכל עת, עם כל זה ימים המסוגלים הם מראש חודש אלול עד יום הכיפורים (אגרא דכלה פ"ר ראה).

ארה שקר שנאתי

שקר ענה באחי

שקר הוא דבר חמור מאד, כנודע מן הספרים הקדושים שרק בשני מצוות הללו אנו מוצאים שאסרה תורה במפורש גם את ההרחקות מן האיסור, כי בכל שאר המצוות ההרחקות והגזירות אינם סייג מדרבנן, מה שאין כן בשקר נאמר (שמות כג ז) "מדבר שקר תרחק", וכן בעריות נאסרו ההרחקות מן התורה, כמו שנאמר בהם (ויקרא י"ח ט"ו) "לא תקרב". וכבר נדברו בזה מוני המצוות, עיין בספר המצוות להרמב"ם ז"ל (לאין עזרה), ורמב"ן שם בהשגות.

וזה לשון השפת אמת' בפרשה דידן (פישת שופטים תל"ט) ז"ל: "וכן גם כן בשקר, כתיב מדבר שקר תרחק, ושמעתי ממורי זקני ז"ל, שהגיד בשם הרב מפסיחא ז"ל, שלא מצינו הרחקה בשום איסור בתורה, רק חכמים תיקנו סייג. זולת בשקר, שהתורה עצמה אמרה תרחק. להראות חומר האיסור", עכ"ל.

ואם כל שקר הוא דבר חמור ביותר אזי עדות שקר על אחת כמה וכמה, בפרט שכתוצאה מן השקר הזה עלולים להעניש את הנאשם על לא עוול בכפו, עד כדי עונש מוות, לא בכדי החמירה התורה עד למאד בעונשם של עדי שקר, כמו שכתוב השבוע בפרשתנו (פרק י"ט, י"ח וש"ס): "ודרשו השופטים היטב והנה עד שקר העד שקר ענה באחיו, ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו ובערת הרע מקרבך, והנשואים ישמעו ויראו ולא יוסיפו לעשות עוד כדבר הרע הזה בקרבך". והתורה עוד מוסיפה אזהרה חמורה (שם, שם, א): "ולא תחוס עינך נפש בנפש עין בעין שן בשן יד ביד רגל ברגל".

השקר מרחק את האדם מהשי"ת

הרה"ק רבי פנחס מקארין זי"ע (שהשבוע יחול יוםא דהילולא דיליה י' אלול) היה ידוע כמי שמקפיד ביותר על אמירת שקר, התבטאות נוראה מובאת משמו בספר 'מדרש פנחס' (שער ו אות סו-סז), וזה לשון קדשו: "שקר חמור כמו עריות. וסיפר, ששאל ר' נחום מהרב: רבי, אתם מזהירים מאד שלא לדבר שקר, איך לעשות כשצריך לתווך לעשות שלום? - והשיב, לעשות שלום אני אומר מאד אמת, ואני עושה שלום. והיה מזכיר מה שכתוב בספר הרב דפולנאה בשם הבעש"ט, שמי שנכשל בשקר אסור לו לשקר אפילו מפני דרכי שלום, דומיא דריבית' עכ"ל.

גם היה שגור על לשונו לומר בשם הרבי ר' זושא זי"ע, שעל ידי כל דיבור של שקר שמוציא האדם מפיו וריוהו מתרחק יותר מהשי"ת, וסמך הרבי ר' זושא את דבריו בפסוק 'מדבר שקר תרחק', דהיינו שעל ידי הדיבור של שקר אתה מרחיק את עצמך מהשי"ת, (אמרי פנחס' שער ו' דרכי עבודת השי"ת סימן ע"ג).

ובהזדמנות אחת ביאר את הפסוק במשלי (כג, כג) 'אמת קנה ואל תמכור', שכל המידות צריך לוותר עליהם מפעם לפעם לזמן מועט בכדי לקנות עוד מידה טובה, וכגון מה שכתב הרמב"ם שאם נטה לקצה של מידה מסוימת צריך לתקן זאת על ידי שיטה את עצמו לקצה השני, אבל במידת אמת אינו כן שאסור לנטות ממידת האמת כלל וכלל, כי אם יטה מן האמת כיצד יידע לבחור את המידה החדשה, שהיא אין לו את מידת האמת בכדי לבחון את המדה החדשה בפלס אם היא נכונה וישרה, ואולי הוא בכלל משקר את עצמו (אמרי פנחס - שער א - תורה נביאים כתובים - רל"ח).

כך גם אירע בערב יום הכיפורים של אחד השנים, בשעה ששמע את הבכיות והצעקות העולות מהיכל בית המדרש לפני אמירת כל נדרי, הסתובב כלפי העם ודיבר אליהם קשות, מה לכם לצעוק ולהתחנן כל כך, וכי לא תדעו שדיבורים היוצאים מתוך פה שזיבר שקר כל השנה אינם פורחים למעלה ואין הקב"ה חפץ בהם כלל וכלל, ובאותה שעה נפלה אימה ופחד על כל הקהל המתאספים שם ולא ידעו להשיט עצות בנפשם, אולם תיכף ומיד שינה הצדיק את טעמו ופייס אותם בדברים רכים, אכן, אם תקבלו עליכם מכאן והילך שלא להוציא דבר שקר מפיהם, אז ויקשב ה' וישמע ויאזין לקול שוועותיכם, ותזכו לשנה טובה ומבורכת (אמרי פנחס - שער ד - שבת ומועדים - קנז).

דרך שקר הסר ממני

ולסיום נביא את הסיפור הידוע בתלמידו המובהק וממשיך דרכו של הרה"ק הרבי ר' פנחס מקארין זי"ע, הלא הוא הרה"ק רבי רפאל מבערשיד זי"ע, שאף הוא כרבו מסר את נפשו למען היזהר מכל שמץ דיבור של שקר, ופעם הגיע אליו יהודי שחטא חטא כלשהו כלפי המלכות עד שהיה נידון למיתה רח"ל, והעצה היחידית להצילו היה רק על ידי שהרה"ק מבערשיד יבוא להעיד שהמעשה בו מואשם היהודי אינו נכון, כי אפילו גויי הארץ הכירו אותו לדובר אמת בלבבו שלא יהיו להוציא מפיו שום דיבור של שקר. כאשר הגיעו לבקש מאת הצדיק שיבוא להעיד לא היה יכול לסרב, מאחר שחייבו של יהודי תלויים כאן מנגד ואין אפשר להשיב את פניהם ריקם, ולכן הודיע שהוא מוכן לבוא ולמסור את נשמתו ממונו, כי כיצד יתכן שבאותו דבר שנוהר בו כל השנים יצטרך להיכשל בו לעת זקנותו, והקב"ה שמע אכן לתפילתו ובאותו הלילה עלתה נשמתו למרום במיתת נשיקה.

סוף המעשה היה שהיהודי הנאשם ניצל ממיתה בלא שיצטרך הצדיק הקדוש מבערשיד להוציא דבר של שקר מפיו, כי הגויים התרשמו כל כך מהסכמתו לבוא ולהעיד, ולאחר ששמעו שהצדיק הסתלק מן העולם שיחררו מיד את היהודי ממוות לחיים.

השוחד יעור עיני חכמים

בספר הקדוש 'תולדות אדם' פירש, זל"ק: "לא תטה משפט לא תכיר פנים ולא תקח שוחד, כי השוחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים. יש לפרש דבר זה על בני אדם הנוסעים להצדיק, ורוצים לקבל על ידו איזה טובה לנפשו. - העצה לזה, שיבוא להצדיק כמו שהוא, ואל יאנה אותו שיסבור הצדיק בו יותר ממנו שהוא, ויהיה תוכו כבדו. ואז, כשלא יטעהו, יכיר הצדיק פחיתותו וחסרונו, ויכול לעורר רחמים עליו".

"מה שאין כן אם בא להצדיק ורוצה להתייפות לפניו, ואין תוכו כבדו (ברכות כח.), ורוצה להעלים ממנו חסרונו ופחיתותו. - אז קשה לאיש הלז לקבל ממנו איזה טובה לנפשו".

"וכמו ברפואת הגוף, אם רוצה להטעות הרופא שלא להגיד לו מכאובו וחוליו, אין יכול להשיג ממנו שום רפואה לנפשו - כן הוא ברפואת הנפש גם כן".

"והנה זהו מדרך היצר הרע, כשרואה שהאדם בא להצדיק, ורוצה להימלט מנגעי לבבו. - אזי שולח לו 'הרהור תשובה' בליבו לפי שעה, ועל ידי זה חוזר מאור פניו לטוב באותו שעה, ואז אין הצדיק מכיר בו, וממילא אינו מקבל טובה ממנו".

"ודבר זה נקרא 'שוחד', שהיצר הרע משחד לאדם בהרהור תשובה לפי שעה, וכאוי גוואו. שעל ידי זה מטעה להצדיק, שלא יכיר חסרונו".

"ועל זה אמר הכתוב: 'שוחד לא תקח, כי השוחד יעור עיני חכמים כו'. והעיקר לבוא להצדיק כמו שהוא, בלי שום השתנות, ואז יכול לקבל ממנו טובה כפולה ומכופלת" עכל"ק.

• § • § •

אחד מתלמידיו של מרן הסבא קדישא בעל "חפץ חיים" זצוק"ל, נסע לגור בעיר קראקא [קראקוב] יצ"ו שבארץ פולין. לאחר שנים רבות, כשהזדמנה לו פעם לרגלי מסחרו נסיעה לארץ ליטא כיוון את דרכו דרך העיר 'רדאין', כדי לבקר את מורו ורבו החפץ חיים. באותה עת היה כבר החפץ חיים בזקנותו למעלה מגיל תשעים, וניכף כשנכנס הכירו החפץ חיים ושמו לקראתו, ושאלו בחביבות לשלומו ולשלום משפחתו. בין הדברים שאלו כמה עוסק הוא לפרנסתו, סיפר האיש שנעשה סוחר גדול, ועיקר מסחרו הוא בסחר העצים, שהיה בימים ההם מן העסקים הגדולים ביותר.

הוא סיפר שיש תחת בעלותו כמה וכמה יערות עד ברחי פולניה, ולאחר עונת כריתת העצים מתחילה עונת המשלוחים, כשאת עיקר הרווחים הגדולים גורף הוא מן הייצוא, לאחר שחבילות ענק של עצים משזבחים ארוכים בקפידה עושים את דרכם אל מדינות אחרות מן הקרובים והרחוקים.

כמה הם הרווחים מעסק שכזה? - הקשה החפץ חיים.

סיפר התלמיד, שעל אף שבמדינת פולין נמכרים העצים לערך כחמש מאות רובל לחבילת משלוח גדולה, הרי ישנם מדינות שמחמת מחסור בעצים מגיע שם מחיר חבילת העצים לכאלפיים רובל!

וכמה מתוך סכום זה יורד בשביל המכס במעבר הגבולות? - שאל החפץ חיים בדאגה.

כאן טמון הסוד! גילה האיש את אוזנו של הצדיק - המחיר הנקוב בחוקי המדינה אכן גובה סכום ניכר של מס הממעט מאוד את הריווח, אך בסייעתא דשמיא הגעתי להסכם טוב' עם המפקד האחראי על גביית המכס בין הגבולות, כך שכמעט אינני נצרך לשלם שום מכס...

ומה טיבו של אותו הסכם עם מפקד המכס? - שאל הצדיק. פשוט מאוד, ענה היהודי, ישבתי עם אותו מפקד גוי רוסי בארבע עיניים ובקבוק וודקה חורף... ושאלתי ממנו כמה היא משכורתו ליום עבודה, ואמר שהוא משתכר בארבעים רובל ליום עבודה.

אמר לו היהודי, הנה אנכי נותן לך מאה רובל משכורת עבור יום זה שהנני מעביד בו את הסחורה בגבול, ואתה תעשה עצמך כבודך את טיב הסחורה, ותעלים עינך מכל תכולתה!

מפקד המכס שמח על ההצעה הנדיבה... ולאחר שהבטיחו בנאמנות זה לזה שלא לגלות דבר וחצי דבר יצא ההסכם אל הפועל. - וכך נתעשר האיש מיום ליום, עד שנעשה לאחד מעשירי הארץ בכל רחבי פולין וגליציה.

באותו יום לעת ערב נכנס החפץ חיים לדבר את שיחתו השבועית בהיכל הישיבה הקדושה. - פתח הרב בסיפור זה ששמעו זה עתה מכלי ראשון, במה שהעיד תלמידו בעל המעשה לפניו. וסיים, ראו נא רבותי עד היכן מגיע כוחו של שוחד! שבמעט שוחד נתעשר האיש ופרוץ לרוב. ונוכל ללמוד מכאן במידה הטובה שבשוחד הראוי שאין בו איסור, כמה גדול כוחו.

הנה קיימא לן 'מלכותא דרקינא' כעין מלכותא דארעא, כשם שהשוחד מועיל היטב כאן למטה, עד שמכוחו 'מעלימים עין' מכל עבירות הברחת הסחורה השחורה, תחת עין משטרת הגבולות מדי יום ביומו... - כן כלפי מלכותא דרקינא מהני 'השוחד', כאשר משתדל איש ישראל להוסיף בתלמוד תורה או במעשה מצוה במיוחד בשביל 'לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו', הרי כביכול מכוח תורתו ומצוותיו אין בודקים אחריו בעוונותיו וחסאיו. - ואף משוחד כשר זה של התורה והמצוה, ניתן להתעשר עושר גדול!

[סיב היחידנות, מרן 'חפץ חיים' זצוק"ל]

• § • § •

מורי ורבי כ"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים, הגאון הצדיק רבי בנימין הכהן רבינוביץ זצוק"ל, רב דיין ומורה צדק הדעה החרדית פעה"ק תוב"א היה זקן ויושב בישיבה, כל ימי חייו היה הוגה על התורה ועל העבודה בשבת תחכמוני, רחוק ומופרש מכל ענייני עולם הזה והבליי.

אמנם הדחקות היתה שורה בקביעות בביתו, אבל היא לא הפריעה לבני הבית כלל, מעודם התרגלו להסתפק במועט ולשמוח בחלקם. הם לא עשו שום 'עסק' מענייני עולם הזה, וסידרו את עצמם ואת חייהם לפי מה שיש, או אין... - עיקר מגמת החיים ושמחת החיים נתונים היו לתכלית האמת, בעסק התורה הקדושה ועבודת השם יתברך.

אולם בהגיעם לפרק האיש מקדש, כשנצרכו להשיא את ילדיהם, נתקלו בקשיים כלכליים גדולים, מחמת הוצאות הנישואין שגדלו בימינו עד מאוד, ונצרכו לרחמי שמים מרובים.

באחת התקופות כשנצרך הרב להשיא את בתו, היה המצב קשה ביותר, הם היו אובדי עצות, ולא ידעו כיצד להתחיל לגשת לימצע' גדול שכזה, כאשר הכיס ריק ואין בו, וללא שום מקורות מימון לא ידעו מניין ניתן להתחיל לגייס סכומים גדולים שכאלו. והנה נודע הדבר לאחד מחברי הנהלת "אגודת ישראל" שבירושלים, ובהיותו איש חסד ועסקן נמרץ נגעה לליבו המצוקה הקשה שבבית הצדיק, וטרח והתייעע בדבר עד שהצליח לגייס סכום גדול מאוד עבורו, היה זה סך נכבד שבימים ההם היה בו בכדי לכסות כמעט את כל הוצאות החתונה.

שלח אפוא אותו עסקן 'שיק בנקאי' על הסך האגדי, בידי הגאב"ד הרב ווייס זצ"ל, בעל "מנחת יצחק" רבה של ירושלים, שידאג להעביר את ההמחאה המיוחדת לרבי בנימין. - הרב ווייס חיפש ומצא ציר נאמן, שליח נכבד שהלך אל ביתו של רבי בנימין, נתן ביזו את הכסף, ושח לפניו את מקורו של הממון, שהוא נשלח אליו בכבוד וביקר מאת אותו רב על ידי הגאב"ד הרב ווייס, כדי לסייע בעדו להשיא את בתו בדרך כבוד.

והנה להפתעתו של השליח ותדהמתו, לקח רבי בנימין הצדיק את

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

ותשכח ק'ל מחוללך

התארגנתי לטוס לארה"ב עם רעייתי וכל יוצאי חלציי כדי לעשות להם אזרחות אמריקאית, אלא שאפילו פרוטה אחת לנסוע מהבית שלי בארץ הקודש לשדה התעופה לא היה בהישג ידי שלא לדבר על מהשדה לבית המארח בחו"ל... בדיוק פגשתי חבר שהתעניין בשלומי ושיתפתי אותו מעט במצבי. ללא היסוס מצדו ארגן לי הלוואה של שלושה עשר אלף שקלים במזומן בלי לחץ של זמן להשיבו. שמחתי מאוד והתארגנתי ברווח לנסיעה.

כשהגענו לארה"ב ניצלתי את הזמן לשבת וללמוד בין מפגש זה או אחר להסדרת הדרכונים.

באחד הלילות כאשר היה המצב דחוק ביותר ולא היה לי מהיכן לשלם עבור האוכל של הילדים שם בניכר וכספי הלוואה תמו אף הם לאור ההוצאות הרבות לטיסות וכו' החלטתי לעשות סיבוב בקברי צדיקים ולבקש רחמים. באותו רגע הספיק בי מחשבה: "למה לבזבז יום יקר של לימוד תורה בשביל הפרנסה? אתפלל כאן ומחר אשוב ללמוד..." ניגשתי עם הפיגמות אל המזווה ובכיתי את נפשי והתחננתי לה' שישוע אותנו בקלות ובכבוד.

למחרת אחרי התפילה ניגש אלי יהודי שמכיר אותי ואת מצבי ושאל אם פניתי לקרוב משפחה מבוגר שלי פלוני אלמוני... משהשבתי בשלילה, אמר לי היהודי: [באופן שאין כאן לשון הרע] "המבוגר הזה עשיר מופלג אבל גם קמצן גדול, רוב הסיכויים שלא תוציא ממנו דולר, אך לעולם אין לדעת אם לא מנסים!!!"

היהודי הזה סידר לי פגישה במשרדו והקרוב משפחה התעניין במצבי ושלף סכום קטן עבור כל ילד, אחר כך שלף אלף דולר ושלח אותי לדרכי. באמת שלא ציפיתי לפרוטה אחת ולכן הופתעת. הודיתי לי בחום ובהתרגשות ואז הוא שלף עוד אלף דולר שוב הודיתי לו והוא מוסיף והולך כל פעם קורא לי שוב ושוב ונותן בסבר פנים יפות.

ראיתי שזה שעת הכושר ובקשתי לקבוע לי פגישה למחרת במשרדו. כבר היה לי תוכנית שלימה במה לבקש עזרה, משהגעתי הוא גרש אותי ממשרדו בבושת פנים ללא שהסכים לשמוע אף מילה.

יצאתי משם ושמחתי שמהה גדולה, השמחה הייתה מאחר ואתמול הוא נתן לי אחרי לילה שבכיתי לה' ואותו אחד הזהיר אותי שהוא לא ייתן לי פרוטה ובכל זאת פתח ה' את סגור ליבו והוא נתן לי בעין יפה. למחרת כשהגעתי מכווני ועוצם ידי ושכחתי לרגע שזה רק מה' ולא מכוזי יציתי לשיעור פרטי שהכל מה' ולא לשכוח זאת אפילו לא לרגע אחד...

בעלת המעשה: ת.ב.

הפעונים לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזנן לשלוח אר' עשה ספואלס
בפקס: 15326517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

השיק בידו וקרע אותו לגזרים קטנים והשליכו לאשפה... בלא אומר ודברים! הוא הודה לשליח על ביצוע שליחותו כראוי, וברכו לשלום.

למחרת כשפגש המנחת יצחק את רבי בנימין בבית הדין, שאלו בתמיהה ופליאה, מדוע ולמה קרעת השיק? הרי הנכם זקוקים עתה לממון רב! ותמיכה זו שהושגה עבורכם בישרות מנדיבים עשירים, יכולה לעזור לכם מאד להשיא את בתכם כראוי וכיאות!?

ענה לו רבי בנימין בנחרצות: הנה בתוקף תפקידי כאן בהנהגת עיר הקודש, מתעסק אני הרבה עם הציבור בכל ענייניהם, כפי דרכי וכפי שיטתי. גם הוא [אותו עסקן] עוסק כאן בצרכי הציבור וענייניהם לפי דרכו ושיטתו שלו... איני רוצה שתהיה עלי ועל דעתי והשקפתי שום 'שוחד' של השפעה מהשקפה אחרת, הנוגדת את ההשקפה שלי! - בהיותו איש ירא אלקים עד מאוד היה מתהלך בתמימות תמיד לפי דרכו והשקפתו, וחשש מאד מהשפעת 'שוחד' בהתערבות והשפעה של דעות זרות ושיטות אחרות, והיה עומד על משמר היהדות הצרופה והנאמנה בהשקפה זכה וטהורה כל ימי חייו, בתמימות לב ובמסירות נפש.

לכשנשאל אחר כך: מדוע אם כן לא שלח בחזרה את השיק, רק קרע אותו לגזרים?

ענה רבי בנימין בחיוך: כאשר אדם טוב ואיש חסד רוצה לעזור לי, וטורח עבורי במסירות נאמנה שכזו לא אוכל לבזות אותו!

ברם המצב רק החמיר, זמן החתונה הולך ומתקרב ועדיין אין רואים שום התחלה של ישועה בקצה האופק. - נאלץ אפוא חתנו הגדול של הצדיק להיחלץ חושים, ולרתום עצמו למסע התרמה בחוץ לארץ, כדי להתדפק על פתחי נדיבי אחינו בני ישראל שבמדינת הים.

בטרם צאתו התנה עימו חותנו הגאון שני תנאים נוקבים: (א) שלא לבקש פעמיים מאדם אחד, רק יציע לפניו הצורך והבקשה פעם אחת בלבד, שבזה כבר יצא ידי חובת ההשתדלות שמצד האדם, ואם ירצה האיש יתן, ואם לאו "השלך על ה' הבך"... (תהלים נה, כג).

(ב) שלא יגלה את אהזנו בשום אופן מי ומי הם הנותנים והתורמים, כדי להתרחק מחשש דחשש של 'שוחד', שלא ישפיעו על דעותיו בהתקרבותם אליו בנתינת הממון, ולא יזיקו את השקפתו הטהורה והזכה!

חתנו הגדול קא סבר וקיבל, והפליג בדחיפות היישר לארצות הברית. תיכף בהגיעו שמה חש בברכת השם המיוחדת שמלווה אותו על כל צעד ושעל בזכות הצדיק הגדול. לשמחתו הגדולה הוא מצא שם איש נאמן, שהכיר את רבי בנימין והוקיר והערץ אותו מאד, וברוב נאמנותו אליו הכניס עצמו בכל גופו ונפשו לעובי הקורה, וכיתת את רגליו ביחד עם חתנו של הצדיק לכמה וכמה כתובות, לא לפני שדאג מראש לסדר שם נתינה הגונה ומפולפלת... כך שכעבור תקופה קצרה ביותר עלה בידו לגייס ולהמציא עבורם את כל הסכום הנדרש, לשמחת כל הצדדים כולם.

והנה כעבור תקופה קצרה הגיע אותו אדם נאמן מאמריקה לבקר בארץ הקודש, כמובן שהוא לא וויתר על ביקור בביתו נאווה קודש של רבי בנימין הצדיק, הוא התקבל שם

במאור פנים ובחביבות, ודברו ביניהם הרבה בכל העניינים שהיה נצרך להציע לפני הרב, אבל מענין אותו ממון שהמציא האיש עבורו לא הזכיר הרב מאומה!

למחרת בחזרתו מתפילת שחרית, בעודו מתהלך בין מבואותיה העתיקים של ירושלים, כשהוא נושם להנאתו מלא ריאותיו מאווירת קדושתה של ירושלים וארץ ישראל, פוגש הוא באקראי בידו ורעו חתנו של הצדיק, ששמו מאד לפגוש בו כאן בארץ הקודש, ונכנס עימו בשיחה ידידותית עמוקה. תוך כדי שיחתם גילה חתנו של הצדיק לאיש שיחו כבדרך אגב שחתנו הרב הזהירו שלא לגלות לפניו בשום אופן מי ומי הנותנים את תרומתם, ואינו יודע כלל מעבודתך הרבה שטרחת ויגעת למעני!

כשמעו זאת האורח האמריקאי פלט אנחת רווחה כבדה, תדע לך - הסביר האיש - שהורדת לי זה עתה א'שטיקעל 'קפידה' שהיתה מונחת כאבן כבדה על לבי, שכן זה אתמול ישבתי בבית חמך הרב, דיברתי עמו הרבה על כל מיני נושאים, וציפיתי מאד שיזכיר משהו מאותו סך עצום שטרחתי להשיג עבורו, והוא לא דיבר מזה מילה וחצי מילה... ולא אמר לי אפילו "ישיר כח", על כל עבודתי המאומצת עבורו... יצאתי מביתו בחלישות הדעת מרוב צער ועלבון.

אך זה עתה אבן כבדה נגולה מעל לבי, מן השמים שלחו אותך כאן לקראתי, כדי שאדע לדון את הרב לכף זכות, שהרי הוא פשוט לא ידע כלל מכל עבודתי וטרחתי עבורו!

ולמדנו מטיב זה המעשה - מלבד הלימוד הפשוט השייך לפרשתנו, עד כמה יש להתרחק מן השוחד, עד שלא רצה הרב ליהנות מאחרים כדי שלא ישפיעו על דעותיו. - גם שצריך תמיד ללמד זכות על כל איש ישראל, ולעולם אי אפשר לדעת מדוע לא הודה לך האדם בברכת 'ישיר כח' על מה שעשית עבורו, אולי הוא פשוט אינו מודע לכך שאתה הוא שהטבת עימו...

[שיחת קודש בענין 'הוי' דן את כל האדם לכף זכות, י"ג אדר א' תשע"א] § - § -

מין הגה"צ בעל ה"בית הלוי" זצוק"ל גאב"ד בריסק ישב פעם ביחד עם בנו הגדול מרן הגר"ח זצוק"ל, ועסקו יחדיו בעומקא דשמעתתא בחדוותא דאורייתא כדרכם בקודש. הרב הניח את הכובע העליון על הכיסא שליזו, והחלו אט אט להיכנס ולחדור אל תוככי נבכי הסוגיא.

לפתע נכנס בסערה אל הבית ה'קצב' המקומי, ברוב חוצפה ועזות פנים פתח את דלת חדרו של הרב המרא דאתרא, וללא שום בקשת רשות החל זועף וקוצף על שפסק הרב לרעתו בדין תורה שהתדיין לפני ימים אחדים בבית דינו. הוא האשים את הרב הגדול בלקיחת שוחד! - וכך צעק בגרון ניחר על הרב, הכיזב מעז הוא לקחת שוחד? וחלזל עד מאוד בכבודו של הרב והשפלתו.

מתחילה חבש הבית הלוי את כובעו לראשו ברוב יראה ואימה כדי לפסוק בדינו, כי חשב שמא פן ואולי התחדש איזה דבר בדין. אך עד מהרה התברר שלא התחדש כאן ולא כלום, רק הקצב פשוט כועס וזועם: בטוחני, צעק בקול, שקיבל כאן הרב 'שוחד' יפה מן הצד השני!... הכיזב זה

פסק הרב לרעתו? חלילה וחלילה! אמר מיד הרב, אין כאן שום שוחד כלל וכלל, וכל מה שפסקתי על פי דין תורתנו הקדושה פסקתי! אם כך, סינן הקצב, ישיב לכם השי"ת כגמולכם! וכאן החל להתיז מפיו מטרי של קללות נמרצות על ראש הרב! ברוב חוצפתו העז לפעור פיו בגאון קדוש וצדיק, ולקללו בקללות נוראות.

הבית הלוי ישב במקום קדשו בדומיה, ועל כל קללה שחירף הלה, נענה ואמר תיכף מחול לך! מחול לך! - כך שעה ארוכה זה מחרף ומגדף והרב לעומתו חוזר שוב ושוב על כך שהוא מחול לו!

ויהי ממחרת, כשהגיע אותו קצב למלאכתו יצא לחפש לו בהמה טובה לשחיטה, והנה לפתע קפץ כנגדו שור מועד אחד גדול ואימתני בחמת זעם, והחל לנגוח אותו בקרניו ולבעוט בו ברגליו בכעס גדול, ומרוב השתוללותו הפראית לא הצליח הקצב לחמוק מתחתיו, עד שמצא שם על אתר את מותו!

המיתה חטופה הזו שקיבל הקצב תיכף לאחר שהעז פניו כנגד הרב, נהפכה לשיחת היום בבריסק, והכל רחשו כבוד גדול לרב הנערץ, ומאז היו מפחדים מאוד להמרות את פיו. אך כשהגיעה השמועה הקשה לאוזניו של הבית הלוי עצמו הוא פרץ בכבי תמורורים, לבו נשבר בקרבו, הוא חשש והתיירא לנפשו שמא מחמת איזו קפידה שהקפיד הוא על הקצב נתפסה בו 'גזירת נח' הידועה למלעיגים על דברי חכמים, ולכן נהרג ומת, הוא התהלך כך בביתו בסערת נפש ולא מצא מנוח.

כשראה רבי חיים את אביו בגודל צערו, פנה אליו ושאלו: טאטע, תורה היא וללמוד אני צריך, הרי בכל אותה עת שהיה הקצב עומד ומקלל, חזרת ואמרת כמה פעמים, 'מחול לך מחול לך'!?

כך? - שאל הבית הלוי, הנך בטוח בזאת שאמרת בפירוש שהנני מחול לו?

קם רבי חיים, והראה לפני אביו את המקום בו ישב בעת שנכנס הקצב לביתם, הנה כאן, אמר ר' חיים, על הבלטה הזו ישב אבא, ואמר בדברים ברורים על כל אותם חרפות וגיזופים שהוא מחול על הכל!

כשמעו הבית הלוי כן נחה דעתו, ואמר, אם כן אין מיתתו באה על ידי כלום! הרי בפירוש אמרתי שמצדי הנני מחול לו, ומאחר שהיתה מחילה להדיא אין כאן כי אם חשבון שמים עם אותו אדם, מן השמים הקפידו בכבודה של תורה!

עם כל זאת, הרגיש הבית הלוי אחריות כלפי נשמת המגדף, באומרו שהיות שהסתובבה מיתתו על ידו צריך הוא לדאוג לתיקון נשמתו. במשך כל אותה שנה אמר הבית הלוי 'קדיש' ולמד משניות לעילוי נשמתו, והיה שומר מדי שנה את יום היארצייט שלו!

ולמדנו כאן מלבד חובת ההתרחקות משוחד כל שהוא, עד היכן מגיע תיקון המידות של חכמי ישראל, שלא זו בלבד שלא התנצח עם מגדפו כלום, רק ענה לעומתו כל העת שהוא מחול לו, עוד הוסיף שנה שלמה להתפלל ולהעתיר בעד תיקון נשמתו!

[פרסית' קובץ 500022]

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט | התורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל המצוי"ב

		לע"י מרת חיה סאסא בת לאה נלביע י"סיון תנצבה.	שרה שיינדל בת טילה רחה להצלחה בכל העניינים	האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים	יוסף בן טילה רחא לרפואה שלימה	לע"י מרת הינדל בת משה ירסיווה ובלומה	לע"י יעקב צבי בן ישראל
--	--	--	--	---	-------------------------------	--------------------------------------	------------------------

יר"ל ע"י קהילת שבתאי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגורין ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענויניים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ ההדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173